

Schoolveiligheidsplan

Basisschool 't Kofschip

Papendrecht

2022-2023

Inleiding

We zijn er van overtuigd dat onze leerlingen zich optimaal ontwikkelen als zij zich veilig voelen. Door de nadruk op het ontwikkelen van sociale vaardigheden en een positieve groepsvorming te leggen, proberen we dit te stimuleren en pesten zo veel mogelijk te voorkomen. Bij het vormgeven van het aanbod maken we gebruik van de methoden Rots & Water en Grip op de groep/Bouwen aan je groep. Vanaf schooljaar 2022-2023 wordt hier de methode Kwink aan toegevoegd.

Rots & water

Bij Rots & Water gaat om leren door te doen, door te ervaren en te ontdekken. De activiteiten hebben tot doel de kinderen handvatten voor het vinden van de balans tussen opkomen voor jezelf (Rots) en meebuigen met de ander (Water) te geven. Zelfvertrouwen, zelfbeheersing en zelfreflectie zijn hierbij belangrijke pijlers. De spellen die we doen worden afgewisseld met momenten van zelfreflectie en kringgesprekken. Spelenderwijs leren de kinderen met de ander samen te werken, grenzen te stellen en zichzelf te beheersen. Er ontstaat verbondenheid en de kinderen leren anderen en zichzelf beter te begrijpen en te respecteren.

Grip op de groep/Bouwen aan je groep

In de eerste jaren op de basisschool zitten de kinderen nog in de zogenaamde egocentrische ontwikkelingsfase. Dit houdt onder andere in dat ze meer gericht zijn op de volwassene. In deze fase zetten we een duidelijke, overzichtelijke leeromgeving neer waarbij de leerling positieve waarden en normen aangeleerd krijgen en de positieve waarden en normen die ze van thuis mee hebben gekregen, de ruimte krijgen. Als de kinderen langzamerhand naar de groepsgerichte ontwikkelingsfase gaan, raken ze meer en meer gericht op de andere kinderen. Belangrijk is dan dat, met name in de eerste weken van het schooljaar, de groep door middel van oefeningen zich positief ontwikkelt. Hierbij gaat het onder andere om elkaar vertrouwen, positieve communicatie (complimenten geven) en samenwerken.

Kwink

Kwink is een methode voor sociaal-emotioneel leren (SEL), inclusief burgerschap en mediawijsheid. Kwink is gericht op preventie (van bijvoorbeeld pesten) en de kracht van een veilige groep. Door middel van diverse werkvormen worden de kinderen ondersteund in het ontwikkelen van hun SEL-competenties: besef hebben van jezelf, besef hebben van de ander, keuzes kunnen maken, zelfmanagement en relaties kunnen hanteren.

Voor het monitoren van de sociale veiligheidsbeleving maken we in de groepen 1/2 gebruik van het leerlingobservatiesysteem Kijk! en vanaf groep 3 het leerlingvolgsysteem Kindbegrip.

Kijk!

Door middel van Kijk! observeren de leerkrachten continu in hoeverre de kinderen vrij zijn van emotionele belemmeringen, nieuwsgierig en onderzoekend durven zijn en zelfvertrouwen hebben. Twee maal per jaar, in februari en juli, wordt hiervan een registratie gemaakt.

Kindbegrip

Vanaf groep 3 wordt de sociale veiligheidsbeleving gemonitord door het invullen van de signaleringslijst door leerkrachten en (vanaf groep 5) het invullen van een vragenlijst door leerlingen. De lijsten zijn gebaseerd op de 5 competenties van sociaal-emotioneel leren (SEL).

De leerkrachten en intern begeleider analyseren de resultaten en zetten, indien nodig, op leerling- en/of groepsniveau passende interventies uit, zoals het voeren van een gesprek of het opstellen van een plan. De veiligheidscoördinator kan waar nodig geconsulteerd worden.

Inhoud

Inleiding

Inhoud

Beleid

Pedagogisch klimaat

Afspraken groep 1, 2 en 3

Afspraken groep 4 t/m 8

Procedure bij ongewenst en onacceptabel gedrag

Procedure bij weglopen

Beleid

Binnen het kader van het schoolplan en het strategisch beleid van OPOPS, voert 't Kofschip het volgende beleid op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling en sociale veiligheid.

- Leerkrachten worden middels flitsbezoeken, coaching, scholing, intervisie, collegiale consultatie en informele contacten, uitgedaagd te reflecteren op het gegeven onderwijs en de ondersteuning van de leerling in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Door deze reflectie wordt de onderzoekende houding bij de leerkracht verder ontwikkeld. Leerkrachten vragen zich dan bijvoorbeeld af 'Waarom gedraagt dit kind zich zo?' en 'Wat voor gevolg heeft mijn actie?'. Het voorkomt dat leerkrachten primair reageren op gedrag van leerlingen.
- Het adequaat volgen van de sociaal-emotionele ontwikkeling van ieder kind middels Kijk! en Zien!
- Het bespreken van de sociaal-emotionele ontwikkeling van ieder kind tijdens de groepsbesprekingen. Indien geconstateerd wordt dat hier extra ondersteuning nodig is, wordt dit net als bij andere ontwikkelingsgebieden, gedaan. Dit is inclusief het intensief overleggen met ouders/verzorgers.
- Het planmatig werken aan het vormen van positieve groepen in de groepen 1 t/m 8.
- Het adequaat bijsturen wanneer groepen zich niet (geheel) positief ontwikkelen.
- Het bieden van ondersteuning aan kinderen, leerkrachten en ouders/verzorgers die dit nodig hebben. Dit gebeurt via de intern begeleider, door de gedragsspecialist, de specialisten hoogbegaafdheid, het schoolmaatschappelijk werk, de orthopedagoog en de specialisten Rots & Water.
- Het team professionaliseert zich op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Pedagogisch klimaat

Het is van belang dat directie en medewerkers voor een rustig en veilig schoolklimaat zorgen. Alleen dan kunnen kinderen zich optimaal ontwikkelen. Het is tevens van belang dat de ouders, verzorgers, stagiaires en gasten zich ook houden aan de regels die op school gelden.

Als school proberen wij zoveel mogelijk te anticiperen en de-escaleren bij ongewenst gedrag. De leerkrachten creëren een omgeving dat zoveel mogelijk gewenst gedrag oproept:

In de klas

- De plaatsing van de leerlingen.
- De plaatsing van het meubilair.
- De inrichting van de klas.

Structuur in de klas

- Een voorbereidende dagplanning.
- Een haalbare tijdsplanning verwerken in het dagplan.
- Een goede instructie.
- Duidelijke klassenregels.

Het gedrag van de leerkracht

- Regels maken.
- Gedrag observeren.
- Versterken van gewenst gedrag.
- Voorkomen en negeren van ongewenst gedrag.

Afspraken groep 1, 2 en 3

Leerkrachten in de groepen 1, 2 en 3 leren de kinderen positieve normen aan zoals omschreven staat in Rots en Water en Grip op je groep/Bouwen aan je groep.

De normen worden gekozen passend binnen de visie van 't Kofschip en passend binnen de uitwerking daarvan in vier algemene waarden/normen die waarneembaar zijn in concreet gedrag van leerlingen, ouders/verzorgers en teamleden:

1. Iedereen voelt zich veilig in de groep.
2. We respecteren elkaar.
3. We communiceren positief met elkaar.
4. We werken samen en helpen elkaar.

De intern begeleider in samenwerking met de directeur, ziet er op toe dat er zowel binnen de bouw als bouw-overstijgend een doorgaande lijn aanwezig is.

In de groepen 1, 2 en 3 wordt er in bouwoverleg gesproken over passende afspraken op het gebied van gedrag.

Afspraken groep 4 t/m 8

Vanaf groep 4 verlaten de eerste kinderen de egocentrische ontwikkelingsfase en komen zij in de groepsgerichte ontwikkelingsfase. Op dat moment staat het groepsvormende proces aan het begin van het schooljaar centraal.

Aan het begin van het schooljaar werken we met opdrachten vanuit Grip op de groep/Bouwen aan je groep, Rots en Water en eigen groepsvormende opdrachten van de leerkrachten.

Op het moment dat er binnen de groep gesignaleerd wordt dat de groepsvorming niet goed verloopt, zal in overleg met de intern begeleider gekeken worden naar mogelijke aanpassingen of interventies.

Gedurende het jaar worden de positieve groepsnormen onderhouden.

Procedure bij ongewenst en onacceptabel gedrag

Toch kan het zijn dat kinderen het moeilijk vinden zich aan de gestelde regels te houden. In dat geval neemt de leerkracht contact op met de intern begeleider en/of ouders om te achterhalen wat de oorzaak van het gedrag is en hoe dit kan worden opgelost.

Wij proberen het ongewenste gedrag als volgt op te lossen:

Eerst binnen de groep

- Even buiten de activiteit zetten - uitzoeken wat er aan de hand is.
- Na laten denken over eigen gedrag.
- Vervolgens de oplossing bespreken.
- Handelen naar de besproken oplossing.

Time-out bij een collega

- De meest voorkomende maatregel is dat een kind gedurende een korte tijd op de gang verblijft.
- Ook bekend is de tijdelijke opvang door een collega.
- Vervolgens volgen we weer de stappen van 'Eerst binnen de groep'.

Na de time-out bij een collega:

- komt de eigen leerkracht de leerling zelf weer ophalen.
- gaat de eigen leerkracht in gesprek met leerling (wat ging er fout, wat had je anders kunnen doen).
- benoemt en accepteert de leerkracht de gevoelens van het kind.
- benoemt de leerkracht samen met de leerlingen het probleem.
- laat de leerkracht de leerling meedenken om het probleem op te lossen.

Van ongewenst naar onacceptabel gedrag

Er bestaat altijd een mogelijkheid dat ongewenst gedrag verandert in onacceptabel gedrag. Dit kan zowel fysiek als verbaal zijn. De leerkracht stelt onacceptabel gedrag vast, indien de veiligheid van zichzelf, van medeleerlingen en leerkrachten in het geding komt.

Wij volgen dan de volgende procedure:

- Time-out bij een collega.
- Bij fysieke agressie stuurt de leerkracht een leerling die een andere collega ophaalt.
- De leerling gaat mee voor een bepaalde tijd.
- De leerkracht geeft in de klas kort aan waarom de leerling meegaat. De leerling krijgt een "gele" kaart. Dit moet als een zeer ernstige waarschuwing beschouwd worden.
- De ouders worden telefonisch op de hoogte gebracht en, indien wenselijk, gevraagd naar school te komen.

Indien, ondanks het uitdelen van een 'gele kaart', geen verbetering optreedt en het wangedrag leidt tot een onwerkbaar situatie voor medewerkers en overige leerlingen, vindt een externe time-out plaats. De ouders worden gebeld met het verzoek hun kind te komen halen. Ouders worden tevens uitgenodigd om vervolgafspraken te maken om herhaling te voorkomen. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd en aan de ouders en medewerkers verstrekt.

Schorsing

Leiden het uitdelen van de 'gele kaart' en de externe time-out nog niet tot verbetering, dan kan de school het bevoegd gezag verzoeken de leerling te schorsen. Een schorsing moet gezien worden als de allerlaatste waarschuwing. Als het wangedrag na de schorsing aanhoudt, wordt de verwijderingsprocedure definitief in gang gezet. Dit staat in het boven schoolse OPOPS beleid van aanname vermeldt.

Nazorg

Directie en leerkracht komen later nog eens op terug op het incident.

Procedure bij weggelopen uit de school

Indien een leerling weggelopen is, dienen de leerkrachten en andere medewerkers als volgt te handelen:

- De leerkracht gaat niet zelf achter de leerling aan.
- De leerkracht meldt bij de directie zo spoedig mogelijk om welke leerling(en) het gaat en, in het kort, wat er is voorgevallen.
- Directie of ambulant personeel regelen een eventuele zoekactie.
- Wanneer de leerling zich na 15 minuten niet gemeld heeft of gevonden is, worden ouder(s)/verzorger(s) op de hoogte gesteld.
- Ouders worden door de leerkracht/directie opgebeld. In dat gesprek wordt:
 - ouder(s)/verzorger(s) de situatie uitgelegd;
 - bij ouders aangegeven dat de school niet langer de verantwoordelijkheid kan dragen nu de leerling het gebouw en/of plein verlaten heeft;
 - met ouders besproken of de hulp van de politie wordt ingeroepen. Wanneer ouder(s)/verzorger(s) niet bereikt kunnen worden, wordt de hulp van de politie in ieder geval ingeroepen. Leerling wordt door de ouders / begeleiding teruggebracht naar school.
- Gesprek leerkracht – ouder – leerling. In het gesprek worden voorval en maatregelen besproken. Er worden afspraken gemaakt over de gemiste leertijd.
- De leerkracht maakt een verslag in Parnassys.